

VÄRLDSBÖNDAGEN

2 mars 2012

Malaysia: "Låt rättvisan segra"

"Selamat datang" – "Fred och välkommen" – hälsar oss kvinnorna i Malaysia denna världsböndag. I ett land präglad av religiös och etnisk mångfald är kampen för rättvisa och tolerans ständigt aktuell. Kvinnorna i Malaysia vill att vi ska be tillsammans med dem att alla folkgrupper och religioner i deras land gemensamt ska kämpa för religiös harmoni och en rättvis samhällsordning. Som inspiration presenterar de en malaysisk kvinna, Irene Fernandez, som engagerat sig för Malaysias förtryckta gästarbetare med samma uthållighet som den envisa änkan i Jesu liknelse.

GUDSTJÄNSTORDNING

PRELUDIUM: En rapsodi av sånger från Malaysia (cd), avslutas med trummor från Malaysia (cd).

Alternativt: Körer och lovsånger med rättvisetema, t ex: "Söken först Guds rike och hans rättfärdighet" (Svenska Psalmboken 686/*Psalmer & Sånger 774*), "Och varje mänska ska leva i frihet" (Psalmer i 2000-talet 957/706), "Låt rätten flyta fram som vatten" (654/756)

HÄLSNING

Röst 1: Vi bringar fridhälsningar och ett mycket varmt välkommen till systrar och bröder över hela världen i vår Herres och Frälsares Jesu Kristi namn. I Malaysia hälsar vi på varandra genom att föra ihop handflatorna framför bröstet och buga lätt som ett tecken på respekt. Vi säger då "*Selamat datang*", "fred och välkommen".

Vi inbjuder er att hälsa varandra på detta sätt. Låt oss föra samman handflatorna och vända oss mot varandra, buga och säga "*Selamat datang*".

Alla: *Selamat datang*.

INLEDNING

Röst 2: "*Selamat datang*" – fred och välkommen!

I Malaysia vårdar vi oss om freden. Vi har en mångkulturell befolkning. Vi är malajer, kineser, indier och ättlingar till olika ursprungsbefolkningar.

Välkomnande är viktigt. Invandring av människor från alla delar av Asien och bortom har skapat en miljö där människor umgås och integreras, vare sig de tillhör en stor eller liten etnisk grupp. Malaysia är den största mottagaren av gästarbetare i Asien. Malaysia har också blivit ett tillfälligt

hem för flyktingar från krigshärjade länder och oroshärdar.

Fred och generositet behövs, när muslimer, buddhister, hinduer, kristna och anhängare av ursprungsreligioner lever i samma familj och samhälle. Därför lär vi oss hela tiden att tolerera, förstå och acceptera varandra.

Tillsammans med våra ledare strävar vi i Malaysia att gå från tolerans till fullständig acceptans av vårt pluralistiska samhälle. Vi lär oss att trivas med vår mångfald. Samtidigt strävar vi efter att alla ska få del av samma möjligheter och rättigheter.

Malajiska är det officiella språket i Malaysia och islam är den officiella religionen. Fast de flesta är muslimer, finns det också en stor icke-muslimsk befolkning, och grundlagen garanterar religionsfrihet för alla.

Inför en sådan mångfald är det livsviktigt med tolerans och harmoni och en rättvis förvaltning. Det är vår bön att alla raser, etniska grupper och religioner ska verka för religiös harmoni och en rättvis utveckling som inkluderar alla.

Denna världsböndag samlas vi för att lägga fram våra behov och våra bekymmer inför Gud. Därför är vår gemensamma bön orden från Psalm 33: "Låt rättvisan segra."

Ledare: "*Herrens ord är att lita på, han handlar alltid trofast. Rätt och rättfärdighet älskar han, Herrens kärlek fyller hela jorden.*"

Alla: "*Vi sätter vårt hopp till Herren, han är vår hjälp och vår sköld. I honom har våra hjärtan sin glädje, vi förtröstar på hans heliga namn. Herre, låt din nåd vila över oss, Herre, ty vi hoppas på dig.*"

INLEDNINGSSÅNG: *“Sjung med glädje till Guds ära”* (918/791, v 1-2)

TACKBÖN (*sången nynnas eller spelas tyst under bönen*)

Ledare: Allsmäktige och nådige Gud, vi kungör dina stora och mäktiga verk bland alla folk. Vi tackar dig för att vi kan samlas i ditt namn, förenade i din kärlek, till gudstjänst och bön, gemenskap och uppmuntran. Låt ditt namn bli upphöjt och ärat.

I Malaysia tackar vi dig för de köpmän och invandrare som tidigt förde med sig sin kristna tro. Vi tackar för de första missionärerna, för deras trofasta engagemang för missionsbefallningen. Vi tackar dig för kyrkoledare som lydde Gud genom att grunda församlingar, särskilt på landsbygden, och som engagerade sig i pionjärbete, evangelisation och social mission. Vi uppskattar trons gåva.

Vi tackar dig för den rika tropiska mångfald som du har anförtrott åt oss. Vi tackar dig för den storslagna rikedom av färger, dräkter, sång och dans som vi har ärvt, för mångfalden av kulinariska delikatesser, smaker och dofter och för allt annat som får vårt samhälle att sjuda av liv.

Vi tackar dig, Herre, för att Malaysia speglar hela Asien. Vi är välsignade. Vi ber i Jesu Kristi namn. Amen.

UNISON SÅNG: *“Sjung med glädje till Guds ära”* (918/791, v 3-4).

RÖSTER I MALAYSIA SOM SÖKER RÄTTVISA

Röst 1: Vi är oroade över hur det står till i vårt land, Malaysia, och som kristna frågar vi oss: Ska vi engagera oss eller förhålla oss neutrala?

Röst 2: Vi har förstått att Gud kallar oss att vara rättrådiga medborgare i vårt land. Därför har vi ett uppdrag att påtala alla former av orättvisa. Därför har vi kristna ett moraliskt ansvar inom politiken.

Röst 3: Vi måste låta vårt samvete tala när vi ser korruption och när människor särbehandlas av samhället.

Röst 1: I vårt mångreligiösa sammanhang prövas vi, när våra möjligheter att uttala Guds namn på det gemensamma språket begränsas. Det krävs mod att påtala dessa inskränkningar, för det kan orsaka maktthavarnas vrede.

Röst 2: Vi prövas när religiösa och civila lagar krockar och orsakar söndring inom familjen. Ska vi då tyst titta på?

Röst 3: Vi tror att ett tydligt och ärligt engagemang i frågor som rör hela samhället är en del av det vittnesbörd vi är skyldiga varandra.

Röst 1: Låt oss lyssna till profeten Habackuk, som ihärdigt ställde Gud till svars för de orättvisor han såg.

TEXTLÄSNING:

Ledaren läser Hab 1:2-4.

(Paus. Alla inbjuds att reflektera över hur dessa ord beskriver dagens situation.)

Ledare: Detta är Herrens svar: (läser Hab 1:5).

Ledare: Och Habackuk ber (läser Hab 3:2).

SYNDABEKÄNNELSE

Ledare: Låt oss be: Rättsvisans och nådens Gud, vi kommer till dig för att

be om nåd och helande. Vi är nedtyngda av den orätt och de orättfärdiga handlingar som vi ser omkring oss.

Röst 1: Vi har sett hur våldet används för att kväva avvikande åsikter både inom politik och religion. Demokratiskt valda regeringar har fråntagits sin makt genom orättfärdiga manipulationer. Röster som förespråkar sanning och rätt tystas ner. Korruption och girighet hotar din sanning.

Röst 2: Vi erkänner vår brist på uppmärksamhet och engagemang inför denna orättfärdighet. Förlåt vår tvekan att ta itu med svåra situationer i vårt samhälle. Vi vet att det leder till likgiltighet inför offren för orättvisa system, människor som förtrycks, människor som berövats sina rättigheter och sin värdighet, de som krossats fysiskt, psykiskt och andligt.

Ledare: Gud, ha förbarmande med oss i din gränslösa kärlek. Var oss nådig och hör vår bön. Vi tackar dig för löftet att när vi bekänner våra synder är du full av nåd, trofasthet och rätt och vi får förlåtelse. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Vi återvänder till Habackuk och hans försäkran om Guds fortsatta närvaro hos oss.

Läser Hab 3:17-19.

Habackuk visar oss att uthålligheten är rotad i vår relation till Gud och vår förtröstan på Gud. Denna förtröstan prövas och stärks genom de frågor och klagomål vi riktar till Gud.

TAIZÉSÅNG: *“Känn ingen oro”* (773/835)

Ledare: Guds rätt och rättfärdighet och Guds nåd är oskiljaktiga. I Nya testamentet uppmanar Jesus oss att

söka och leva efter Guds rättvisa med följande ord: *”Saliga är de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten, de skall bli mättade.”* (Matt 5:6)

Alla: *”Saliga är de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten, de skall bli mättade.”*

Ledare: Hos Lukas berättar Jesus om en envis förkämpe för rättvisan i liknelsen om änkan och den orättfärdiga domaren.

Textläsning: Lukas 18:1-8. (*Dramatisera gärna.*)

Ledare: *”Saliga är de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten, de skall bli mättade.”*

Alla: *”Saliga är de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten, de skall bli mättade.”*

Ledare: Vi vet inte varför änkan kommer till domaren. Vi får bara veta att hon inte ger upp med sin klagan. Genom hennes exempel utmanas vi alla att se den orättvisa som finns runt om oss och verka för förändringar just där. Liknelsen visar oss att varje liten handling kan påverka ett system som verkar överväldigande. Många små handlingar kan ge en samlad effekt.

Alla: *”Saliga är de som...”*

EN KVINNA SOM KÄMPADE FÖR RÄTTVISAN

Röst 4: Jag heter Irene Fernandez och jag är socialarbetare. Jag arbetar bland invandrare och andra fattiga och förtryckta människor i Malaysia. 1991 var jag med och startade *Teneganita*, ”Kvinnokraft”, en gräsrotsorganisation till skydd för kvinnor.

År 1995 undersökte och rapporterade

Irene
Fernandez.

jag om de hemska förhållandena i gästarbetarnas förläggningar. Jag intervjuade mer än 300 personer som berättade om dåliga sanitära förhållanden, brist på mat och vatten, dödsfall på grund av misshandel och brist på läkarvård, sexuella övergrepp och korruption. Myndigheterna hävdade att rapporten innehöll felaktigheter.

Jag blev arresterad för att medvetet ha publicerat falska uppgifter. Rättegången pågick i sju år och jag befanns skyldig. Jag dömdes till ett års fängelse. Jag överklagade till Högsta domstolen. Rättsprocessen pågick i sex år. Slutligen upphävde Högsta domstolen domen och jag frikändes 31 december 2008.

Under dessa år har *Tenaganita* lyckats genomdriva ändringar i våldtäktslagen, införande av kontrakt för gästarbetare i privata hushåll och en lag om våld i hemmet som gör det möjligt för offren att framföra klagomål. Nu fokuserar vi på trafficking, vår tids hemska form av slaveri. Vi söker samarbete med myndigheterna för att förändra de system som möjliggör trafficking. Samtidigt behöver offren psykologiskt och socialt stöd. Genom våra påtryckningar och vår hjälp kan de överlevande börja ett nytt liv och återfå sin självkänsla och värdighet.

Alla: *"Saliga är de som..."*

Ledare: Låt oss reflektera över orättvisa situationer i vår närhet. Låt oss

tänka kreativt. Vilken slags orättvisa blir du mest upprörd över? Vilka steg skulle du kunna ta för att försöka förändra den situationen? Tänk en stund på det.

(Paus)

Ledare: Vi behöver mod för att våga stå upp för rättvisa. Låt oss be med sydafrikanen Alan Patons ord:

Herre, öppna mina ögon så att jag ser andras behov. Öppna mina öron så att jag hör deras rop. Öppna mitt hjärta så att de inte blir utan undsättning.

Låt mig inte vara rädd för att hjälpa de svaga på grund av de starkas vrede, inte rädd för att försvara de fattiga på grund av de rikas vrede.

Öppna mina ögon och öron, så att jag i dag kan arbeta för din fred. Amen.

(Ur Cry, the beloved country 1948)

UNISON SÅNG: *"Gud, från ditt hus"* (288).

BETRÄKTELSE *(kan utgå)*

KOLLEKTAL (Kollekten insamlas till musik från cd-skivan, *"Let Justice Prevail"*. Alternativt sjungs *"Det kan vi göra för rätt och för fred"*, 591/695).

FÖRBÖN

Ledare: Allsmäktige Gud, vi tackar dig för att du genom Jesus Kristus har öppnat böns väg.

Vi ber för ledarna i våra länder: Ge dem vishet så att de ser och gör det som är rätt och rättfärdigt. Ge dem medkänsla och kraft att göra din vilja. Fyll dem med kärlek till sanning och rättfärdighet. Fyll dem med gudsfuktan, så att de kan verka för rättvisa åt alla människor.

Alla: *Gud, du rättvisans källa, hör vår bön.*

Ledare: Vi ber för de förtryckta: Tack, Gud, för att du skapat oss till din avbild – unikt utrustade att göra en positiv insats i hem, samhälle och kyrka. Fastän många av oss lever ett bekvämt liv, finns det de som är förtryckta och misshandlade, isolerade och nertystade. Vi ber för dem som är stumma offer för förtryck och våld och för dem som diskrimineras – kulturellt, religiöst och juridiskt.

Alla: Jesus, du som led för vår orättfärdighet, hör vår bön.

Ledare: Vi ber för de svaga: Nådens Gud, vi ber för gästarbetarna, de svaga, de fattiga och marginaliserade, att deras rop på hjälp ska bli hörda och åtgärdade av dem som har makten över deras liv.

Alla: Heliga Ande, ge oss kraft att arbeta för rättvisa och fred.

Ledare: Vi ber för kyrkan: Gud, vi ber att du ska stärka din kyrka med kraft. Låt oss vara fast rotade i kärleken. Ge oss mod och vishet att nå ut till samhället på ett trovärdigt sätt.

Alla: Gud, du rättvisans källa, hör vår bön.

Ledare: Gud, du har kallat oss att vara verktyg för rättvisan i en värld fylld

av splittring och orättfärdighet. Vi ber att du ska stärka våra händer och våra röster. Ge oss ödmjuk styrka och lidelsefull insikt, så att vi kan kämpa, inte för att besegra utan för att befria.

Alla: Jesus, du som led för vår orättfärdighet, hör vår bön.

Ledare: Vi ber för alla våra böndagsstipendiater utöver världen och för de samfund och organisationer som den svenska böndagskommittén samarbetar med. (Nämn gärna andra aktuella förbönsämnen.)

Alla: Heliga Ande, ge oss kraft att arbeta för rättvisa och fred.

Ledare: Vi ber i vår Herres och Frälsares Jesu Kristi namn. **Amen.**

VÅR FADER

AVSLUTNINGSPSALM: "Den dag du gav oss" 191 (vers 1 kan utelämnas vid gudstjänster på dagtid).

VÄLSIGNELSE:

Ledare: Må välsignelse från Gud, rättvisans källa, flöda över oss. Må välsignelse från Sonen, som led för vår orättfärdighet, alltid följa oss. Må välsignelse från den heliga Anden ge oss kraft att arbeta för rättvisa och fred. **Amen.**

POSTLUDIUM: "Let Justice prevail" (cd)

Böndagskommittén i Malaysia, som skrivit årets program.

Malaysia: Mångfaldens land

Malaysia består av Malackahalvön (Västmalaysia) och Östmalaysia, som omfattar Sabah och Sarawak på norra Borneo. Mångfald är kännetecknande för landet, såväl etniskt som religiöst. Av befolkningen på drygt 28 miljoner är 55% malajer, 24% av kinesiskt och 7% av indiskt ursprung samt 11% urinvånare och stamfolk. 61% är muslimer, 19,3% buddhister, 9,2% kristna och 6,8% hinduer. Islam är statsreligion, men religionsfrihet råder enligt grundlagen.

Alla etniska grupper har fört med sig sin speciella matkultur, och god mat är en viktig del av livet i Malaysia, inte minst vid de stora högtiderna, då man ofta bjuder in vänner och grannar till öppet hus.

Malajiska är officiellt språk, med engelska som andra språk. Landet satsar hårt på utbildning, och 92% av befolkningen kan läsa och skriva.

Brittiska kolonier

Malaysias historia börjar på 1300-talet, då Malacka blev ett mycket viktigt handelscentrum för sjöfarande från Arabien, Indien och Kina. På 1500-talet intog portugiserna Malacka men besegrades av holländarna år 1641. 1824 blev området en brittisk koloni. Efter Japans ockupation under andra världskriget återtog engelsmännen kontrollen 1945. Efter 12 års kommunistiskt gerillakrig utropades landets självständighet den 31 augusti 1957.

Sabah förklarades som egen stat 1880 och blev 1942 en brittisk kronkoloni. Den 16 september 1963 blev Sabah en del av Malaysia. Sarawaks tidiga historia präglas av stamkrig, piratverksamhet och huvudjägare. Från 1839 styrdes landet av rajor av engelskt ursprung. 1946 intogs landet av

britterna och blev sedan självständigt i juli 1963. Samma år i september gick Sarawak in i Malaysia.

Malaysia är numera en konstitutionell monarki med en kung som regent och överbefälhavare. Varje delstat har en egen regent, som kallas sultan (nio stycken), eller guvernör. Kungen väljs vart femte år vid en sultankongress, vilket ger alla sultaner möjlighet att bli vald till kung.

En statsminister leder regeringsarbetet och har den politiska makten. Parlamentet väljs vid allmänna val vart femte år.

Snabb industrialisering

Malaysia har tropiskt klimat med riklig nederbörd. Klimatet gynnar en mångfald av tropiska växter och djur. Regnskogen hotas dock av skövling, i synnerhet i Sabah och Sarawak, där skogen huggs ner och ersätts av oljepalmsplantager – Malaysia är världens näst största palmoljaexportör.

Malaysia har genomgått en snabb ekonomisk utveckling och industrialisering. Sedan 1970 har årsinkomsten per capita femdubblats och ligger i dag på 55 000 kr. Arbetslösheten är 3,5%.

Inom den starkt växande elektronikindustrin utgörs mer än hälften av arbetarna av gästarbetare från andra asiatiska länder, som utnyttjas eftersom de saknar medborgerliga rättigheter.

**KOLLEKTEN sänds in före 1 april
2012 till Världsböndagen,
pg 40 47 22-1.**

År 2011 fördelade Böndagskommittén drygt 351 000 kronor i individuella stipendier till 122 kvinnor i 21 länder i samarbete med:

Evangeliska Frikyrkan: Brasilien, Indien, Paraguay, Tanzania

Frälsningsarmén: Argentina, Bolivia, Filippinerna, Indien, Nigeria, Sydafrika, Uruguay

Metodistkyrkan: Moçambique, Sydafrika

Pingst ffs: Argentina, Kongo/Kinshasa, Liberia, Peru, Sierra Leone, Tanzania

Svenska Alliansmissionen: Indien, Pakistan, Swaziland

Svenska Baptistsamfundet: Kongo/Kinshasa, Thailand

Svenska Jerusalemsföreningen: Palestina

Svenska Kyrkan, Strängnäs stift: Palestina

Svenska Missionskyrkan: Ecuador, Indien, Nicaragua

Varmt tack till alla som bidrog till det goda resultatet!

VÄRLDSBÖNDAGENS ADRESS:

Världsböndagen

Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd

Box 14038, 167 14 BROMMA

Tel 08-453 68 04 (telefonsvarare)

e-post sek@ekuc.se

Plusgiro: 40 47 22-1

Läkaren **Lenore Matias** från Moçambique besökte Sverige i samband med Böndagens 80-årsfirande i mars 2011. Hon uttryckte sin stora tacksamhet för det böndagsstipendium hon fick från Sverige under sin studietid (i samarbete med Metodistkyrkan).

BÖNDAGSKOMMITTÉN:

Ordförande: **Ragni Lantz**, tel 08-733

4387, e-post ragni.lantz@gmail.com

Övriga ledamöter: **Kerstin Alm,**

Katarina Beck-Friis, Karin

Halldorf, Birgitta Lundqvist,

Tuula Sahlin, Ingela von Melen.

Hedersledamot: **Ann-Marie**

Korswing

Kassör: **Christina Högström**

Böndagsprogrammet och annat böndagsmaterial kan också laddas ner från SEK:s hemsida: www.sek-vbd.se

**Sveriges Ekumeniska
Kvinnoråd inbjuder till
årsmöte i Norrköping
20-22 april 2012
Mer information i ELSA
och www.sek-vbd.se**

Läs mer om Världsböndagen i SEKs tidning *ELSA!* Prenumeration på *ELSA*, inklusive medlemskap i SEK, kostar 100 kr. Beställ på SEKs pg 60 22 22-2.